

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2018-857

22.11.2018

Tryg Forsikring NUF

Ansvar

Styreleders ansvar – unntak for formueskader?

A og B tegnet seg for aksjer i et firma i 2014, og av tegningsblankettene fremgikk det at de ga styrets leder fullmakt til å representere dem på generalforsamlingen som skulle beslutte gjennomføringen av en emisjon. Generalforsamlingen bestemte deretter flere utvidelser av tegningsperioden, og frem til juni 2015 var tegningsinnskuddene betegnet som gjeld av selskapet. Generalforsamlingen besluttet at aksjekapitalen skulle forhøyes ved konvertering/motregning av selskapets gjeld, og innbetalingene i 2014 fra de to personene inngikk. Det ble da tegnet aksjer på vegne av A og B. A og B fremmet krav om tilbakebetaling av tegningsbeløpene, primært mot selskapet og subsidiært mot styreleder (sikrede). Saken gikk til forliksrådet og til tingretten. A og B fremmet krav om dekning under sikredes styreansvarsforsikring. Selskapet avslo dekning og anførte at det fremsatte kravet falt inn under unntaket i forsikringsvilkårene for formuesskader ved kjøp og salg, eller tilbud om kjøp og salg av aksjer. Nemnda kom til at selskapet ikke var ansvarlig under styreansvarsforsikringen.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning under sikredes styreansvarsforsikring.

Sikredes forsikring har bl.a. følgende vilkår:

6. Begrensninger som gjelder

Forsikringen dekker ikke krav som bygger på, eller direkte eller indirekte er en følge av, ansvar for:

6.10 formueskade som relaterer seg til kjøp eller salg, eller tilbud som kjøp eller salg, av verdipapirer utstedt av forsikringstaker eller medforsikret datterselskap. Herunder krav som følge av mangelfulle, uriktige eller misvisende opplysninger i et prospekt, registreringsdokument eller lignende dokumenter, samt krav som følge av manglende lovpålagt registrering hos offentlig myndighet.

10. Trygs plikter ved skadetilfelle

Når erstatningskrav, som etter skadelidtes begrunnelse omfattes av forsikringen, fremmes mot sikrede eller direkte mot Tryg, påtar Tryg seg å:

- utrede om erstatningsansvar foreligger
- betale de nødvendige omkostninger for avgjørelse av erstatningsspørsmålet. Hvis erstatningskravet dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. (...)

A og B tegnet seg for aksjer i et firma i 2014. Tegningsblankettene inneholdt en tegningsfrist, hhv. 7.3.14 og 15.9.14, hvor den førstnevnte ga mulighet for fire ukers utvidelse av fristen. Ifølge tegningsblankettene ga A og B styrets leder (sikrede) fullmakt til å representere dem på generalforsamlingen som skulle beslutte gjennomføringen av emisjonen.

Generalforsamlingen i firmaet bestemte deretter flere utvidelser av tegningsperioden. Tegningsinnskuddene fra A og B i 2014 var frem til 15.6.15 betegnet som gjeld av selskapet, da generalforsamlingen besluttet at aksjekapitalen skulle forhøyes ved konvertering/motregning av

firmaets gjeld, der innbetalingen i 2014 fra A og B inngikk. Det ble da tegnet aksjer på vegne av A og B.

A og B fremmet senere krav om tilbakebetaling av tegningsbeløpene, subsidiært krav på erstatning, primært mot firmaet og subsidiært mot sikrede. Kravet var basert på at det var handlet i strid med aksjeloven § 10-13 (1) fjerde punktum fordi beløpene skulle vært refundert til saksøkerne fordi det ble handlet utover fullmakten som fulgte tegningsblankettene, dvs. at tegningsfristene var oversittet.

Saken gikk til forliksrådet i juli 2017 og er nå berammet for tingretten høsten 2018.

Sikrede meldte til selskapet den 18.10.17 at det var fremmet et erstatningskrav mot ham i egenskap av å være styreleder i firmaet. Selskapet avslo dekning under styreansvarsforsikringen den 25.10.17 med henvisning til at det fremsatte kravet var unntatt fra dekningen i vilkårene pkt. 6.10 som regulerer formueskader ved kjøp eller salg av aksjer mv.

Sikrede klaget deretter inn selskapet til Finansklagenemnda den 24.4.18.

Sikrede har anført at selskapet ikke kan ta endelig stilling til om kravet er omfattet av styreansvarsforsikringen før saken er ferdigbehandlet i rettssystemet. Selskapet har plikt til å utrede om det foreligger et erstatningsansvar, jf. vilkårene pkt. 10. Selskapets avslag vil i tilfelle ha den virkning at kravet materielt foreldes etter fal. § 8-5 annet ledd før det er avgjort om det foreligger et erstatningsansvar.

Sikrede har anført at unntaket i vilkårene pkt. 6.10 ikke kommer til anvendelse ettersom saken gjelder tegning av aksjer, og ikke kjøp eller salg av aksjer. Deltakelse på generalforsamling hvor det tegnes aksjer, kan ikke antas å relatere seg til "kjøp eller salg" av aksjer. Aksjeutstedelsen gjelder utstedelse av aksjer ved konvertering av gjeld som saksøkerne på tidspunktet for generalforsamlingens beslutning hadde mot firmaet. Dette kan ikke anses som å falle inn under unntaket som gjelder "formuesskade som relaterer seg til kjøp eller salg av aksjer". Dersom sikrede blir kjent erstatningsansvarlig overfor saksøkerne, vil grunnlaget for kravet kunne være avtalebrudd i forhold til bestillingsfullmaktene som saksøkerne undertegnet.

Sikrede anfører videre at saksøkerne kan anføre nye påstandsgrunnlag som kan få betydning ved at sikrede kan bli ansvarlig på et grunnlag som ikke omfattes av unntaket i vilkårene pkt. 6.10.

Selskapet avviser ansvar og anfører at unntaket i vilkårene pkt. 6.10 kommer til anvendelse. Tegning av aksjer i forbindelse med en emisjon faller inn under unntaket som gjelder "formuesskade som relaterer seg til kjøp eller salg av aksjer".

Selskapet avviser at det må vente med å ta stilling til kravet til saken er ferdigbehandlet i rettssystemet. Selskapet må legge til grunn kravstillers anførsler og det grunnlag for kravet som er gjort gjeldende av kravstiller i forliksklagen ved vurderingen av om kravet faller inn under forsikringsdekningen.

Selskapet anfører videre at sikrede ikke har gjort rede for hvilke faktiske eller rettslige forhold som skulle tilsi at unntaket i pkt. 6.10 likevel ikke skulle komme til anvendelse etter at saken er ferdigbehandlet i rettssystemet.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig under sikredes styreansvarsforsikring.

Nemnda legger til grunn at kravet mot sikrede er basert på at tegningsinnskuddene ble konvertert fra gjeld til aksjeinnskudd på ekstraordinær generalforsamling den 15.6.15, og at sikredes

opptreden i den forbindelse var uaktsom. A og B mottok aksjer for sine innskudd. Sikredes eventuelle erstatningsansvar er i så fall utledet fra aksjetegningen.

Forsikringen har unntak for "formueskade som relaterer seg til kjøp eller salg, eller tilbud som kjøp eller salg, av verdipapirer utstedt av forsikringstaker eller medforsikret datterselskap". Tegning av aksjer skjer ved emisjon, som er et tilbud om å delta i tegning av nyutstedte aksjer. Tegning innebærer at man forplikter seg til å innbetale et beløp for å motta aksjer i retur. Nemnda mener dette må regnes som tilbud om kjøp av aksjer.

Sikrede anfører at selskapet ikke kan ta endelig stilling til om sikrede hadde et erstatningsansvar, herunder om dette var omfattet av styreansvarsforsikringen, før saken er ferdigbehandlet i rettssystemet. Sikrede viser her til at selskapet har en plikt til å utrede om det foreligger et erstatningsansvar, jf. vilkårene pkt. 10. Selskapets plikt til å utrede ansvarsspørsmålet må sees i sammenheng med spørsmålet om ansvaret er omfattet av forsikringen. Hvis det er klart at ansvaret er unntatt, kan selskapet ikke ha noen plikt til slik utredning.

Sikredes anfører at selskapets avslag ville ha den virkning at kravet materielt ble foreldet etter fal. § 8-5 annet ledd før det ble avgjort om det forelå et erstatningsansvar for sikrede. Det følger av fal. § 8-5 at sikrede må anlegge sak eller kreve nemndsbehandling innen fristen for å avbryte foreldelse. Sikrede har klaget selskapet inn til Finansklagenemnda, og virkningen av avbrutt foreldelse varer i ett år etter at saken er ferdigbehandlet i Finansklagenemnda. Forutsatt at en eventuell domsavsigelse først vil skje etter utløpet av denne fristen, kan sikredes krav mot selskapet foreldes før det underliggende kravet mot sikrede fra saksøkerne foreldes. Dette kan likevel ikke bety at selskapet må gå inn i saken hvis det mener det er klart at ansvaret er unntatt fra forsikringen.

Sikrede anfører at dersom sikrede ble kjent erstatningsansvarlig overfor saksøkerne, ville grunnlaget for kravet kunne være avtalebrudd i forhold til bestillingsfullmaktene som saksøkerne undertegnet. Sikrede anfører også at saksøkerne kan anføre nye påstandsgrunnlag som kan få betydning ved at sikrede kan bli ansvarlig på et grunnlag som ikke var omfattet av unntaket i vilkårene pkt. 6.10. Etter nemndas oppfatning dreier ansvaret seg om tilbud om kjøp av aksjer uansett om grunnlaget for kravet fra A og B utgjør brudd på de avtalte bestillingsfullmaktene som A og B undertegnet, eller om saksøkerne anfører nye påstandsgrunnlag knyttet til samme forhold.

Selskapet er etter dette ikke ansvarlig under styreansvarsforsikringen til styreleder.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).